

PROTOKÓŁ

Kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Szczecineckiego przeprowadzonej w dniu 28 kwietnia 2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku

Na podstawie § 56 ust. 1 Statutu Powiatu Szczecineckiego (Dz. U. Wojewody Zachodniopomorskiego z 2011 r. Nr 2, poz. 48) w związku z uchwałą Rady Powiatu w Szczecinku Nr XXXII/229/2020 w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Szczecinku na 2021 r. została przeprowadzona kontrola w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej w składzie:

1. Grzegorz Grondys – Przewodniczący Komisji
2. Marek Stasiuk – Zastępca Przewodniczący Komisji
3. Katarzyna Balon – członek Komisji

Wyjaśnień podczas kontroli udzielała Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Pani Małgorzata Kubiak-Horniatko (Lista obecności stanowi załącznik nr 1).

Zakres kontroli:

Kontrola obejmowała funkcjonowanie jednostki, wydatkowanie środków publicznych, realizację działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami, finansowanie i nadzoru nad pieczęią zastępczą. (Upoważnienia do kontroli stanowią załącznik nr 2).

Ustalenia kontrolne:

Podczas kontroli przeanalizowano następujące dokumenty:

- Uchwała Rady Powiatu Szczecineckiego: nr XXII/161/2020 z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie połączenia Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Rodzinie w Szczecinku z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku (Załącznik nr 3)
- Uchwała nr 105/2020 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 25 czerwca 2020 w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (Załącznik nr 4).
- Uchwała nr 131/2020 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 6 sierpnia 2020 r. zmieniająca Regulamin Organizacyjny Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku (Załączniki nr 5).
- Uchwała nr 205/2012 Zarządu Powiatu w Szczecinku z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku (Załącznik nr 6).
- Upoważnienia kierownika jednostki organizacyjnej Powiatu Szczecineckiego do wydawania decyzji administracyjnych z dnia 17 września 2014 r., z dnia 31 marca 2016 r., z dnia 26 sierpnia 2019 r. (Załączniki 7 – 9).
- Zarządzenie nr 7/2020 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku z dnia 01 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku (Załącznik nr 10)
- Ocena zasobów pomocy społecznej Powiatu Szczecineckiego za rok 2020 (Załącznik nr 11).

– Moduł III COVID - 686.750,00 zł

Łączna wartość działań PCPR realizowanych ze środków PFRON wyniosła 4.471.559,00 zł, co w wraz ze środkami budżetowymi w wysokości 8.905.905,00 zł daje kwotę 13.377.464,00 zł.

W ramach struktury organizacyjnej PCPR zatrudnionych na podstawie umowy o pracę jest 29 osób, w tym 3 koordynatorów i 12 pracowników przejętej 1 lipca 2020 r. WPPR.

Osoby prowadzące zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka zatrudnione są na podstawie umów-zleceń, podobnie jak osoby do pomocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania określone m.in. w następujących ustawach: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także realizuje programy celowe adresowane do mieszkańców powiatu finansowane ze środków własnych i środków zewnętrznych min: Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Unii Europejskiej, dotacji rządowych.

Podczas kontroli oprócz powyższej analizy budżetowo-finansowej szczegółowej analizie poddano także następujące zagadnienia:

Tabela: Projekty realizowane w roku 2020:

Nazwa projektu	Program	Główny cel projektu	Wartość projektu	Pozyskane dofinansowanie	Realizator projektu
„Aktywny Ty”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	Celem projektu jest nabycie przez 180 osób z terenu Powiatu Szczecineckiego umiejętności społeczno-zawodow. w zakresie przywrócenia aktywności zawodowej, integracji ze społeczeństwem oraz podniesienia, jakości życia. Projekt trzyletni, realizowany w partnerstwie.	1.917.827,94	1.629.407,94 W tym dofinansowanie dla: PCPR Szczecinek 1.333.607,94 MGOPS Barwice 295.800,00 Środki na 2020 r. dla PCPR 418.296,18 dla MGOPS Barwice 99.001,92	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku – Lider projektu, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach – Partner Projektu
„Nawigator Samodzielności”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego	Celem projektu jest doprowadzenie 48 uczestników do usamodzielnienia dzięki zastosowaniu kompleksowego	3.877.273,30 W tym PCPR w Szczecinku 1.001.800,00	3.392.273,30 W tym dofinansowanie dla PCPR w Szczecinku 746.800,00	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – Lider projektu,

	przemoc w rodzinie Zadanie zlecone.				
Program specjalistyczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc	Program specjalistyczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc Zadanie zlecone	Pogłębienie wiedzy na temat panowania nad emocjami, złością, powstrzymywanie się od krzywdzenia bliskich	5 922,00	5 922,00	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób doznających przemocy	Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób doznających przemocy Środki własne	Nabywanie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, nabycia umiejętności osobistych chronienia się przed doznawaniem przemocy itp.	6 000, 00	0	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
„Kompetentni rodzice”	Zajęcia w ramach szkoły dla rodziców Środki własne	Nabywanie umiejętności rodzicielskich, podniesienie wiedzy na temat wychowywania dzieci bez stosowania przemocy itp.	3 000,00	0	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku

Wpływ Covid-19 na pracę jednostki

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w czasie pandemii pracowało w trybie ciągłym, zapewniając klientom dostęp do wszystkich świadczeń i wsparcia. Konieczne było wstrzymanie na pewien czas (trzy miesiące) zadań związanych z uczestnictwem osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych. Stworzono także punkt obsługi klienta, aby ograniczyć poruszanie się po Centrum osób trzecich. Jednostka ograniczyła bezpośredni kontakt pracowników z klientem. Pracownicy realizowali swoje obowiązki wykorzystując w pracy wprowadzenie kontaktów zdalnych poprzez: e-mail, telefon, przyjmowanie dokumentów i wniosków w formie elektronicznej za pomocą specjalistycznych programów (SOW) lub poprzez odbieranie korespondencji złożonej osobiście przez podopiecznych Jednostki, w specjalnie przygotowanej skrzynce pocztowej. Pracodawca zapewnił pracownikom środki ochrony indywidualnej (maseczki, rękawiczki, płyn dezynfekujący) oraz wprowadził Zarządzeniami sposób organizacji i postępowania minimalizujące ryzyko zakażenia się COVID 19. Zespół został podzielony na dwie grupy pracowników, które naprzemiennie wykonywały w okresach tygodniowych pracę zdalną nie mając ze sobą kontaktu. Dzięki zastosowaniu systemów teleinformatycznych, każdy pracujący w trybie zdalnym miał możliwość łączenia się ze swoim komputerem w siedzibie firmy.

- WTZ w Szczecinku, prowadzony przez Stowarzyszenie „Atut” - terapią objętych jest 30 uczestników z terenu Miasta Szczecinka.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, czynną przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku. Czas trwania zajęć w warsztacie wynosi 35 godzin tygodniowo i 7 godzin dziennie przez 11 miesięcy w roku.

Warsztat przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, które ukończyły 16 lat, posiadających orzeczoną znaczący lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, a także posiadających wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej ustalone w treści orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Na utrzymaniu WTZ wydatkowano 1.437.720,00 zł ze środków PFRON i 159.413,00 zł ze środków powiatu.

Dodatkowo od roku 2012, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje pilotażowy program PFRON „Aktywny samorząd”. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W roku 2020 w ramach programu można było ubiegać się o dofinansowanie w następujących formach wsparcia:

Likwidacja bariery transportowej - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – jedna osoba otrzymała wsparcie w wysokości **1 350,00 zł**

Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym - Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 31 osobom wypłacono łącznie kwotę **163 863,30 zł** oraz dofinansowanie szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektrycznego i oprogramowania – dwum osobom wypłacono kwotę **4 000,00 zł**.

Likwidacja barier w poruszaniu się - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – jedna osoba otrzymała wsparcie w wysokości **6 500,00 zł** pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości jedna osoba otrzymała wsparcie w wysokości **14 000,00 zł**, pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – jedna osoba otrzymała wsparcie w wysokości **4 123,12 zł**. Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 12 osób otrzymało wsparcie w wysokości **24 893,30 zł**.

Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym) – 25 osób otrzymało wsparcie w wysokości **90 885,50 zł**.

W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało także Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”-Moduł III.

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęcie wsparciem samorządów powiatowych, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych.

Pomoc finansowa w ramach Modułu III programu skierowana była do osób niepełnosprawnych, które są: uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej; uczestnikami środowiskowych domów samopomocy, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r.

W kontrolowanym roku Centrum otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Osłonowego „wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na zadania w ramach Projektu „Przemoc ma twarz – profilaktyka dobra taktyka”. Edycja II”.

Głównymi założeniami projektu było: umożliwienie kontaktu ze specjalistami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, skorzystanie z nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Podniesienie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapobieganie wypaleniu zawodowemu. Dostarczenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, nabycie umiejętności wychowawczych bez stosowania przemocy, otrzymanie informacji na temat miejsc, gdzie świadczona jest pomoc, uwrażliwienie mieszkańców Powiatu Szczecineckiego na problemy rodziny borykającej się z przemocą, co w efekcie przyniesie rezultat zmniejszenia tego zjawiska oraz zrozumienie potrzeby szybkiego reagowania. Realizacja powyższych działań miała także uwrażliwić władzę lokalną na potrzeby wzmocnienia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach projektu odbyło się szkolenie „aspekty prawne przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, w którym udział wzięło 40 osób pracujących w tym zakresie. Udzielono 640 godzin wsparcia specjalistycznego mieszkańcom Powiatu Szczecineckiego, odbyło się 12 spotkań z rodzicami na temat zagrożeń ze strony przemocy w rodzinie oraz uzależnień wśród młodzieży – udział wzięło 66 osób, w pięciu szkołach podstawowych powiatu zrealizowano spotkania z dziećmi, w których łącznie wzięło udział 532 dzieci, przeprowadzono dwa cykle zajęć z zakresu „Szkoły dla rodziców”, w których udział wzięło 10 osób, w ramach dofinansowania zostały wykonane materiały reklamowe, które następnie były dystrybuowane wśród instytucji powiatu (kalendarze, ulotki, notesy, długopisy, plakaty itp.).

Usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych.

Centrum realizuje zadania związane z usamodzielnieniem wychowanków pieczy zastępczej oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych, ośrodków szkolno – wychowawczych.

Ww. pomoc zostaje udzielona na podstawie art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011r. oraz art. 88 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2020 usamodzielniono 3 wychowanków młodzieżowych ośrodków socjoterapii, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych, ośrodków szkolno – wychowawczych, 6 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej i 14 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych.

- Rodzinna piecza zastępcza: w roku 2020 jedna wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej uzyskała świadczenie na usamodzielnienie, w wysokości 7 500,00 zł. Z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej skorzystało 5 osób na kwotę 11 317,70 zł. Środki te wykorzystane były na polepszenie warunków mieszkaniowych. Natomiast z pomocy na kontynuowanie nauki skorzystały 45 osoby na kwotę 185 582,43 zł.
- Instytucjonalna piecza zastępcza oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze: w roku 2020 - 14 wychowankom przyznano pomoc na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 54 936 zł, czterem osobom wypłacono świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej w łącznej wysokości 9 194 zł oraz jednej osobie wypłacono pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 6 939 zł.

Ponadto, dorośli wychowankowie na bieżąco korzystają z poradnictwa socjalnego, pomocy psychologicznej oraz doradztwa w różnych dziedzinach życia.

W przypadku wychowanków podlegających usamodzielnieniu placówka wykorzystuje 3 mieszkania w tym 2 kawalerki i jedno mieszkanie dwupokojowe. Usamodzielnienie odbywało się w ramach programu UE.

Wyjaśnienia:

Wyjaśnień na temat działalności PCPR w trakcie kontroli udzielała Dyrektor PCPR Pani Małgorzata Kubiak-Horniatko. Wyjaśnienia były bardzo obszerne świadczące o znajomości tematu i emocjonalnym podejściu do wykonywanej pracy. Jak wynika z wyjaśnień Pani Dyrektor, w okresie pandemii choroby Covid-19 dużo większa ilość dzieci odbieranych z rodzinnych domów posiada świerzb i wszawicę (w pierwszym kwartale 2021 r. 30 dzieci miało świerzb lub wszawicę albo oba jednocześnie), nastąpił również wzrost liczby dzieci wykazujących objawy depresji. Występują sytuacje, kiedy dzieci starsze (15 letnie) przychodzą same do PCPR szukając pomocy.

Wnioski:

Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przebiegają sprawnie, z zachowaniem ustawowych terminów i norm przypisanych prawem. Jednostka właściwie realizuje powierzone zadania zarówno pod względem finansowym jak i merytorycznym. Ściśle współpracuje z wymiarem sprawiedliwości. Komisja zwraca uwagę na dobrą organizację pracy i brak przerostu zatrudnienia. Zauważa się wielkie bezpośrednie zaangażowanie Pani Dyrektor w wiele spraw swoich podopiecznych, także poza godzinami pracy. Pomoc psychologiczna świadczona jest niemal 24 godziny na dobę, nie tylko dla podopiecznych i odbiorców świadczeń socjalnych, ale także dla mieszkańców powiatu. Widoczna jest szczególna dbałość o jak najłagodniejszy proces obioru dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wobec których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej - interwencje przeprowadzane są w asyście specjalistów.

Finansowana jest rehabilitacja osób niepełnosprawnych w ośrodkach rehabilitacyjnych, finansowana jest likwidacja barier funkcjonalnych – architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Placówka opiekuje się także podopiecznymi dziewczętami, które zostały nieletnimi matkami.

Wbrew temu, że państwo dąży do pozostawiania swoich obywateli w kraju, to zauważa się potrzebę adopcji zagranicznych dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności, które w zagranicznych rodzinach adopcyjnych będą miały szansę na powrót do zdrowia i normalne funkcjonowanie.

Zwraca uwagę małą ilość mieszkań, które mogą służyć do usamodzielniania wychowanków. Zdaniem komisji 2 kawalerki i jedno mieszkanie dwupokojowe to zbyt mało.

Komisja zwraca uwagę na niskie świadczenia przeznaczone na pomoc usamodzielnianym wychowankom. Jedna wychowanka otrzymała świadczenie w wysokości 7 500,00 zł, 4 osobom przyznano świadczenie na zagospodarowanie w łącznej wysokości 9 194,00 zł oraz jednej osobie pomoc pieniężna na usamodzielnienie w wysokości 6 939,00 zł. Nie są to kwoty pozwalające na faktyczne usamodzielnienie. Należy rozważyć możliwość dofinansowania ze strony powiatu, poszukania dotacji, dodatkowych środków finansowych.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

